

2011-01-27

Dnr 43-2010:1415

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Saltsjöbadens Samskola
i Nacka kommun

2011-01-27

Rektorn vid Saltsjöbadens Samskola
Samskolevägen 1
133 34 Saltsjöbadens Samskola

Nacka kommun
131 81 Nacka
Info@nacka.se

Tillsyn i Saltsjöbadens Samskola

Grundskola årskurs 6-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Saltsjöbadens Samskola och Nacka kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Saltsjöbadens Samskola bedöms i flera avseende fungera väl. Elevernas kunskapsresultat år 2010 överstiger riksgenomsnittet avseende fullständigt slutbetyg, behörighet till gymnasieskolan och genomsnittligt meritvärde. De senaste tre åren uppvisar skolan en stigande andel elever som når målen i samtliga ämnen. Särskilt stöd ges till de elever som skolan bedömer vara i behov av detta och åtgärdsprogram utarbetas. Ett särskilt Lärcentrum har inrättats som bl. a är tillgängligt under vissa schemapass för alla elever som vill komma dit. Skolan ger inte studiehandledning på modersmålet till alla elever som är i behov av detta.

Det har framkommit att det finns brister i uppföljning och utvärdering vad gäller skolan ansvar för att läroplansmålen är styrande för verksamheten. Fokus läggs enbart på skolans resultatutveckling i relation till kursplanemål och betygskriterier. Uppföljning och utvärdering av läroplanens mål att sträva mot saknas i stor utsträckning.

Genom kommunens försorg genomförs varje år en så kallad kundundersökning. Den visar att eleverna på det hela taget är nöjda med sin skola och att de upplever den som både trevlig och trygg.

Skolans elever ges dock inte det inflytande över sin utbildning som anges i läroplanen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Saltsjöbadens Samskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Rektorns utvärdering av skolans verksamhet och resultat tar inte sin utgångspunkt i läroplanens mål (Lpo 94 2.8 Rektors ansvar).
- Eleverna i Saltsjöbadens Samskola har inte det inflytande över hur deras utbildning utformas som anges i läroplanen (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94; 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Skolan ger inte studiehundledning på modersmålet till alla elever som är i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 1–2.

Rektorn och Nacka kommun har ansvar för att Saltsjöbadens Samskolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Nacka kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Nacka kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Per Andersson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager

Enhetschef

Erica Sahlin

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Saltsjöbadens Samskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nacka kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Saltsjöbadens Samskola den 15-16 december 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Saltsjöbadens Samskola, dels den information som samlats in under besöket. I Saltsjöbadens Samskola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever i Saltsjöbadens Samskola

Skolan	Antal elever
Grundskola årskurs 6–9	390

Källa: Skolans egna uppgifter vid tillsynsbesöket i december 2010

Ansvarsområdet för rektorn vid Saltsjöbadens Samskola omfattar från och med läsåret 2010–2011 enbart grundskola. Den tidigare gymnasieverksamheten har minskat kraftigt, så att enbart en liten grupp elever återstår och är en del av Nacka gymnasiums organisation.

Skolan leds av rektorn och två biträdande rektorer.

Alla elever har genom skolan försetts med egen dator.

Tillsynsprotokoll för Saltsjöbadens Samskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☐

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk utveckling och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorns utvärdering av skolans verksamhet tar inte i tillräcklig omfattning sin utgångspunkt i läroplanens mål.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn bedriver ett arbete med att följa upp och förbättra skolans resultatutveckling som är omfattande. Lärare och övrig personal har också i uppdrag att redovisa och analysera resultatutvecklingen utifrån olika aspekter. Utmärkande för detta arbete är dock att det handlar om kursplanemål och lokala mål. Stort fokus läggs på betygskriterier. Däremot saknas en uppföljning med tydlig inriktning på läroplanens mål att sträva mot.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna i Saltsjöbadens Samskola har inte det inflytande över hur deras utbildning utformas som författningarna förutsätter.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

I samtal med lärare och elever framkommer att eleverna i liten utsträckning får vara med och påverka innehåll, uppläggning och redovisningsformer i utbildningen på skolan. Ibland kan eleverna få välja redovisning som alternativ till skriftliga prov men de ges inte möjlighet att ta en aktiv del i utformningen av nya arbetsområden.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Saltsjöbadens Samskola har upprättat en likabehandlingsplan som också omfattar skolans plan för arbetet mot kränkande behandling och som innehåller skolans visioner och mål i trygghetsarbetet. Den beskriver det förebyggande arbetet med samverkan kring trygghetsteam, fadderverksamhet, mentorskapsprogram m.m. Vidare omfattar den handlingsplaner att användas om olika situationer av kränkande behandling och diskriminering skulle uppkomma.

I arbetet med planen har skolans kamratstödare varit delaktiga och har därigenom förmedlat uppgifter om hur eleverna upplever olika delar av skolan. Några planerade åtgärder utifrån denna kartläggning redovisas dock inte.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan ger inte studiehundledning på modersmålet till alla elever som är i behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samtal med lärarna framkommer att det vid Saltsjöbadens skola finns ett antal elever som skulle behöva studiehundledning på modersmålet men inte får det. Behovet har inte uppmärksamats och eleverna har inte erbjudits studiehundledning, vilket även bekräftas av rektorn.